

Sygn. akt I C 795/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2020 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. w G.

przeciwko M. D. (1)

o zapłatę 4007,46 zł

I powództwo oddala;

II przyznaje r. pr. B. P. wynagrodzenie za pełnienie obowiązków kuratora nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. D. (1) w kwocie 900,00 zł (dziewięćset złotych) wraz z podatkiem VAT w wysokości 23 % od tej sumy;

III przyznana w pkt II kwotę nakazuje Skarbowi Państwa wypłacić r. pr. B. P.) z sum budżetowych;

IV nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od powoda (...) S.A. w G. kwotę wynagrodzenia wraz z podatkiem VAT przyznane w pkt II tytułem uzupełnienia kosztów procesu.

Sygn. akt I C 795/18

UZASADNIENIE

W dniu 12 marca 2018 r. do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny wpłynął pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) S.A. w G. przeciwko M. D. (1), którym domagał się od pozwanego zasądzenia kwoty 4007,46 zł, z tym że:

- kwoty 1852,52 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 807,68 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 marca 2017 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 782,13 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 26,53 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 16,80 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 204,02 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 4,31 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty;

- kwoty 200,07 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 października 2017 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 18,37 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 8,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 38,01 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 grudnia 2017 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 25,08 z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 8,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 11,70 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty;
- kwoty 3,44 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 marca 2018 r. do dnia zapłaty.

Powód wnosił ponadto o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Kwota dochodzona pozwem stanowiła niezapłacone należności z tytułu sprzedaży energii elektrycznej.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2018 r. sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie do rozpoznania.

Przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie powód (...) S.A. w G. podtrzymał żądanie pozwu.

Postanowieniem z dnia 23 października 2019 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie ustanowił dla pozwanego, którego miejsce pobytu nie jest znane, kuratora w osobie radcy prawnego wyznaczonego przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w O..

Kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. D. (1) wnosił o oddalenie powództwa. Wnosił ponadto o obciążenie powoda kosztami procesu oraz przyznanie na swoją rzecz wynagrodzenia za pełnienie obowiązków kuratora.

Sąd ustalił, co następuje:

M. D. (2) był zameldowany w C. w lokalu mieszkalnym nr (...) w budynku wielorodzinnym położonym przy ul. (...) w okresie od 28 lutego 2000 r. do 5 kwietnia 2018 r. (zaświadczenie z systemu PESEL SAD k. 40 – 44).

(...) S.A. w G. wystawił na nazwisko M. D. (1) nr klienta (...) następujące faktury tytułem należności za zużycie energii elektrycznej:

- faktura VAT nr (...) z dnia 8 lipca 2016 r. za okres 10 czerwca 2015 – 10 czerwca 2016 na kwotę 2190,38 zł z terminem płatności 4 stycznia 2017 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 8 marca 2017 r. za okres 13 grudnia 2016 – 7 lutego 2017 na kwotę 3660,20 zł, w tym zadłużenie w kwocie 2843,14 zł oraz należność bieżąca - 807,68 zł, z terminem płatności 22 marca 2017 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 20 lipca 2017 r. za okres 8 lutego 2017 – 7 czerwca 2017 na kwotę 3485,66 zł, w tym zadłużenie w kwocie 2660,20 zł oraz należność bieżąca – 782,13 zł, z terminem płatności 3 sierpnia 2017 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 10 sierpnia 2017 r. za okres 8 czerwca 2017 – 8 sierpnia 2017 na kwotę 3693,99 zł, w tym zadłużenie w kwocie 3485,66 zł oraz należność bieżąca – 204,02 zł, z terminem płatności 24 sierpnia 2017 r.;
- faktura VAT nr (...) z dnia 4 października 2017 r. za okres 9 sierpnia 2017 – 2 października 2017 na kwotę 3920,83 zł, w tym zadłużenie w kwocie 3693,99 zł oraz należność bieżąca – 200,07 zł, z terminem płatności 18 października 2017 r.;

- faktura VAT nr (...) z dnia 10 grudnia 2017 r. za okres 3 października 2017 – 6 grudnia 2017 na kwotę 3992,32 zł, w tym zadłużenie w kwocie 3920,83 zł oraz należność bieżąca – 38,01 zł, z terminem płatności 27 grudnia 2017 r.;

- faktura VAT nr (...) z dnia 19 grudnia 2017 r. za okres 7 grudnia 2017 – 15 grudnia 2017 na kwotę 3935,97 zł, w tym zadłużenie w kwocie 3920,83 zł oraz należność bieżąca – 11,70 zł, z terminem płatności 2 stycznia 2018 r.

(...) S.A. w G. wystawił na nazwisko M. D. (1) nr klienta (...) ponadto noty odsetkowe nr (...) z dnia 20 lipca 2017 r. na kwotę 26,53 zł, (...) z dnia 10 sierpnia 2017 r. na kwotę 4,31 zł, (...) z dnia 4 października 2017 r. na kwotę 18,37 zł, (...) z dnia 10 grudnia 2017 r. na kwotę 25,08 zł i (...) z dnia 19 grudnia 2017 r. na kwotę 3,44 zł oraz noty obciążeniowe nr (...) z dnia 20 lipca 2017 r. na kwotę 16,80 zł, (...) z dnia 4 października 2017 r. na kwotę 8,40 zł i (...) z dnia 10 grudnia 2017 r. na kwotę 8,40 zł (faktury, noty odsetkowe, noty obciążeniowe k. 19 - 37).

M. D. (1) nie dokonał zapłaty należności za energię elektryczną zgodnie ze wskazanymi fakturami, jak również nie zapłacił wskazanych odsetek ustawowych za opóźnienie należności opłat za wezwania do zapłaty. Po otrzymaniu wezwania do zapłaty z dnia 14 kwietnia 2017 r. zapłacił na rzecz (...) S.A. w G. kwotę 1000,00 zł (bezsporne).

(...) S.A. w G. kierował do M. D. (1) wezwania do zapłaty należności nr (...) z dnia 14 kwietnia 2017 r., (...) z dnia 7 lipca 2017 r., (...) z dnia 2 października 2017 r., (...) z dnia 28 listopada 2017 r. W dniu 11 lipca 2017 r. M. D. (2) w związku z otrzymanym wezwaniem do zapłaty nr (...) z dnia 14 kwietnia 2017 r. złożył wniosek o rozłożenie należności na raty po 150,00 zł miesięcznie. (...) S.A. w G. pismem z dnia 28 lipca 2017 r. rozłożył wskazane zadłużenie na raty miesięczne po 450,59 zł każda (korespondencja stron k. 80, wezwania do zapłaty k. 85 – 88).

W lokalu nr (...) położonym w C. przy ul. Narutowicza 16/18 licznik wymieniono w dniu 16 czerwca 2015 r.. Licznik został zdjęty w dniu 15 grudnia 2017 r. (zestawienie odczytów k. 94, dokumentacja techniczna k. 95 – 96).

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny. Kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. D. (1) nie kwestionował przedstawionych przez powoda (...) S.A. w G. w sprawie dokumentów.

Wskazać jednak należy, że kurator nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. D. (1) kwestionował zarówno podstawę żądania należności, jak i jej wysokość. Zauważyć należy, że powód (...) S.A. w G., pomimo wezwania, nie przedstawił umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z pozwanym M. D. (1).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo (...) S.A. w G. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu, w świetle ustalonego stanu faktycznego, a zwłaszcza wobec nieprzedstawienia przez powoda (...) S.A. w G. umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z pozwanym M. D. (1), nie można uznać, że strony łączyła umowa sprzedaży energii elektrycznej. Niewątpliwie – jak wynika z dokumentacji przedstawionej przez (...) S.A. w G. – dla lokalu mieszkalnego, w którym zameldowany był pozwany M. D. (2), był założony licznik pomiaru energii elektrycznej w dniu 16 czerwca 2015 r., który został zdjęty w dniu 15 grudnia 2017 r. Z tego już względu budzi wątpliwość kwestia ustalonej wysokości zużycia energii elektrycznej wskazana w fakturze VAT nr (...), która obejmuje rozliczenie za okres od dnia 10 czerwca 2016 r.

Podkreślić należy, że brak umowy sprzedaży energii elektrycznej, z której powód (...) S.A. w G. zdaje się wywodzić swoje roszczenie, uniemożliwia ocenę czy faktury wystawiane były zgodnie z umową, jakie były terminy dokonywania rozliczenia i terminy płatności, jak też na podstawie jakiej taryfy, a zatem jakie były zasady wystawiania faktur. Wskazać należy że z treści przedstawionych faktur wynika, że obejmowały one należność z tytułu sprzedaży energii elektrycznej oraz z tytułu świadczenia usług dystrybucji. Przedłożone noty odsetkowe wskazują dla konsumentów dwie różne podstawy obciążenia opłatą za wystawienie wezwania: ogólne warunki umów kompleksowych oraz ogólne warunki umów sprzedaży energii elektrycznej, co rodzi również wątpliwości co do charakteru łączącej – według

twierdzeń powoda – strony umowy. Powyższe okoliczności, co do zasady, skutkować muszą oddaleniem powództwa, które uznać należy za niezasadne.

Jak wynika z treści pisma pozwanego M. D. (1) z dnia 11 lipca 2017 r., przedstawionego przez powoda (...) S.A. w G., pozwany M. D. (2) przez okres około 2 lat nie otrzymywał faktur. Powód wskazuje, że faktury doręczane były listem zwykłym na adres pozwanego zgodnie z łączącą strony umową. Okoliczność ta nie może być zweryfikowana wobec nie przedstawienia przez powoda wskazanej umowy. Wskazać należy, że faktura nr (...) obejmuje okres przeszło roku i – jak wskazano powyżej – okres częściowo poprzedzający wymianę licznika. Brak jest odczytów licznika za okres objęty fakturą od dnia 9 czerwca 2015 r. do dnia 15 czerwca 2015 r. Wątpliwości w zakresie prawidłowości dokonanego rozliczenia zużycia energii elektrycznej prowadzą do zanegowania również ustalenia prawidłowości skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie.

Nie złożone zostały również przez powoda (...) S.A. w G. ogólne warunki umów kompleksowych oraz ogólne warunki umów sprzedaży energii elektrycznej, stanowiące podstawę obciążenia pozwanego M. D. (3) opłatą za wystawienie wezwania do zapłaty.

Odnosząc się do kwestii uznania przez pozwanego M. D. (2) zadłużenia w piśmie z dnia 11 lipca 2017 r. wskazać należy, że odnosi się ono do wezwania do zapłaty z dnia 14 kwietnia 2017 r., a zatem nie dotyczy całej, dochodzonej w niniejszym procesie należności. Niewątpliwie, pozwany M. D. (1) zapłacił, po otrzymaniu wezwania, na rzecz powoda (...) S.A. w G. kwotę 1000,00 zł. Powód nie wyjaśnił jednak jak kwota została zaliczona, na poczet jakich należności. Z treści oświadczenia pozwanego wynika, że nie otrzymywał żadnych faktur. Z treści adresowanego do niego wezwania wynika wyłącznie wysokość należnej kwoty z tytułu zużycia energii elektrycznej bez wskazania okresu zużycia, jak też wysokość skapitalizowanych odsetek bez wskazania sposobu ich obliczenia.

Zgodnie z powszechnie przyjętym stanowiskiem orzecznictwa i doktryny, uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, krótko określane jako uznanie długu, obejmuje dwie postacie uznania: uznanie właściwe i niewłaściwe. Uznanie niewłaściwe przypomina instytucję prawa postępowania cywilnego, a mianowicie - przyznanie faktu. O ile jednak treścią tego ostatniego byłby sam fakt bycia dłużnikiem, o tyle przy uznaniu niewłaściwym chodzi o wyraz świadomości samego zobowiązanego. Zapłata części długu, zapłata odsetek, udzielenie zabezpieczenia przez dłużnika - co do zasady - są traktowane jako okoliczności przerywające bieg przedawnienia. Poza tym wskazuje się na wszelkie "prośby" skierowane do wierzyciela, czy to o rozłożenie na raty, czy to o odroczenie terminu płatności, czy to o zwolnienie z odsetek lub długu. Takie ujęcie aprobuje Sąd Najwyższy, który wskazał w wyroku z dnia 19 września 2002 r. w sprawie II CKN 1312/00 że, zwrócenie się przez dłużnika do wierzyciela o rozłożenie należności głównej na raty i zwolnienie z obowiązku zapłaty odsetek za opóźnienie może stanowić uznanie roszczenia, także wtedy, gdy proponowane porozumienie między stronami nie doszło do skutku". Ogólnie rzecz ujmując, chodzi o każde zachowanie dłużnika, z którego wynika jego świadomość bycia dłużnikiem. Przykłady dowodzą, że uznanie przerywające bieg przedawnienia może być dokonane w sposób wyraźny lub dorozumiany przez czynność czysto faktyczną. Już z tego wynika, że nie musi ono wskazywać ani podstawy prawnej, ani wysokości uznawanego roszczenia, choć dopuszcza się zastrzeżenie przez dłużnika ograniczonego charakteru uznania. Takie ograniczenie, ma – zdaniem Sądu – uznanie, na które powołuje się powód z niniejszej sprawy. Wniosek pozwanego o rozłożenie na raty dotyczy jedynie części należności dochodzonej pozwem. Brak jest wyjaśnienia jak powód zaliczył dokonaną wpłatę 1000,00 zł. Z treści pisma wynika wprost, podobnie jak z wezwania do zapłaty z dnia 14 kwietnia 2017 r. jedynie wysokość należności. Pozwany wskazywał na zastrzeżenia w zakresie braku wystawiania faktur. Z tych względów brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwany M. D. (1) istotnie uznał dług, a tym bardziej w całości.

Odnosząc się do kwestii zarzutu przedawnienia w niniejszej sprawie, wskazać należy, że termin przedawnienia roszczeń ze sprzedaży energii elektrycznej wynosi dwa lata (art. 554 kc w zw. z art. 555 kc).

Powód dochodzi w niniejszej sprawie m. in. należności w kwocie 2190,38 zł z tytułu zużycia energii elektrycznej w okresie od dnia 10 czerwca 2015 r. do dnia 10 czerwca 2016 r. Faktura została wystawiona dopiero 8 lipca 2016 r.; pozwany M. D. (2) nie przyznał jej otrzymania. Termin płatności należności został w fakturze wskazany na dzień

4 stycznia 2017 r. Powód nie wyjaśnił, z jakich przyczyn rozliczenie obejmuje okres jednego roku, termin płatności ustalono natomiast po upływie kolejnego roku.

Sposób rozliczenia w zakresie częstotliwości wystawiania faktur powinna regulować umowa stron. Powód nie przedstawił umowy, trudno jednak uznać, że przewidywała, o ile oczywiście została zawarta, tak długie terminy rozliczenia i terminy płatności.

Zgodnie z art. 120 § 1 kc, bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Z treści zestawienia odczytów zużycia energii przedstawionego przez (...) S.A. w G. (k. 94) wynika, że odczyty zużycia energii dokonywane były systematycznie mniej więcej co dwa miesiące: 16 czerwca 2015 r., 14 sierpnia 2015 r., 14 października 2015 r., 11 grudnia 2015 r., 13 lutego 2016 r., 12 kwietnia 2016 r. itd. Powód dysponował zatem informacjami, które pozwalały określić wysokość należności.

Uznać zatem należy, że nie było przeszkód na wystawienie faktur w tych terminach, w późniejszym okresie objętym pozwem, powód wystawiał faktury systematycznie co dwa miesiące, co wskazuje, że taka była treść ewentualnej umowy stron. Przy przyjęciu tygodniowego terminu od dnia odczytu do dnia wystawienia faktury uznać należy, że należności z tytułu zużycia energii elektrycznej za okres od dnia 16 czerwca 2015 r. do dnia 29 lutego 2016 r. uległy przedawnieniu wskutek upływu dwuletniego terminu przed wytoczeniem powództwa tj. przed dniem 12 marca 2018 r. Uznanie, że część należności, uległa przedawnieniu, prowadzi do wniosku, że przedawnieniu uległa też część odsetek. W uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r. w sprawie III CZP 42/04 wskazano, że ustanowiony w art. 118 kc termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 kc. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego.

Z tych względów Sąd podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie VI ACa 826/07, że oświadczenie o uznaniu długu, złożone po upływie terminu przedawnienia, nie wywiera żadnych skutków prawnych, w tym nie powoduje, że termin przedawnienia biegnie na nowo.

Przenosząc powyższy pogląd na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, że złożony przez pozwanego M. D. (1) wniosek o rozłożenie na raty, przy przyjęciu, że wniosek ten ma charakter uznania niewłaściwe, dotyczył należności w głównej mierze przedawnionych, a zatem nie wywołuje skutków prawnych zgodnych z oczekiwaniami powoda.

W związku z powyższym, stosownie do art. 6 kc, Sąd powództwo oddalił.

Jednocześnie Sąd przyznał r. pr. B. P. pełniącemu obowiązki kuratora nieznanego z miejsca pobytu pozwanego M. D. (1) wynagrodzenie w kwocie 900,00 zł wraz z podatkiem VAT w wysokości 23 % od tej sumy stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (§ 1 ust. 1 i 3) w zw. z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (§ 2 pkt 4). Zgodnie bowiem z § rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej z dnia 9 marca 2018 r., w sprawach cywilnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, do wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Jednocześnie, stosownie do art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 113 ust. 1 cyt. ustawy, Sąd nakazał ściągnąć koszty kuratora od powoda (...) S.A. w G..